מב א מיי' פ"ז מהל' מעשה קרבנות הלכה ד:
מג ב ג ד ה מיי' פ"ה מהל' פרה הל' ד:
מד ו מיי' פ"ג מהל' עבודת יוה"כ הל' ז:
א ז ח מיי' שם הל' ט:
ב ט י מיי' שם הלכה י:
ג כ מיי' שם הלכה ח:
ד ל מיי' פ"ח מהלכות בית הבחירה הל' ו:
ה מ מיי' פ"י מהלכות מעשה הקרבנות הל' ח:

◆

לצפונה של ירושלים וחוץ לשלש מחנות ר' יוסי אומר אבית הדשן נשרפין אמר רבא מאן תנא דפליג עליה דר' יוסי ר' אליעזר בן יעקב הוא דתניא אל שפך הדשן ישרף שיהא לשם דשן רבי אליעזר בן יעקב אומר שיהא מקומו משופך אמר ליה אביי ודילמא במקומו משופך הוא דפליגי ת"ר והשורף מטמא בגדים ולא המצית את האור ולא המסדר את המערכה ואי זהו השורף זה המסייע בשעת שריפה, יכול אף משנעשו אפר מטמאין בגדים ת"ל אותם אותם מטמאין בגדים ולא משנעשו אפר מטמאין בגדים ר"א ברבי שמעון אומר הפר מטמא, ניתך הבשר אינו מטמא בגדים מאי בינייהו א) איכא בינייהו דשויה חרוכא: **מתני'** אמרו לו לכהן גדול הגיע שעיר למדבר ומניין היו יודעין שהגיע שעיר למדבר? דירכאות היו עושין ומניפין בסודרין ויודעין שהגיע שעיר למדבר, אמר ר' יהודה והלא סימן גדול היה להם מירושלים ועד בית חדודו שלשה מילין הולכין מיל, וחוזרין מיל, ושוהין כדי מיל, ויודעין שהגיע שעיר למדבר [א] (א) ר' ישמעאל אומר והלא סימן אחר היה להם לשון של זהורית היה קשור על פתחו של היכל וכשהגיע שעיר למדבר היה הלשון מלבין שנאמר אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו: **גמ'** אמר אביי ש"מ בית חדודו במדבר קיימא והא קמ"ל [ב] דקסבר רבי יהודה כיון שהגיע שעיר למדבר נעשית מצותו:

הדרן עלך שני שעירי

בא לו כהן גדול לקרות אם רצה לקרות בבגדי בוץ קורא, ואם לאו קורא באצטלית לבן משלו. חזן הכנסת נוטל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת, וראש הכנסת נותנו לסגן, והסגן נותנו לכהן גדול, וכהן גדול עומד ומקבל (ב) וקורא ג) אחרי מות, ואך בעשור וגולל ספר תורה ומניחו בחיקו ואומר יותר ממה שקראתי לפניכם כתוב כאן, ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה ומברך עליה שמונה ברכות: על התורה, ועל העבודה, ועל ההודאה, ועל מחילת העון (ג) ועל המקדש [ג] בפני עצמו ועל ישראל בפני עצמן ועל ירושלים בפני עצמה ה] ועל הכהנים בפני עצמן ועל שאר התפלה. הרואה כהן גדול כשהוא קורא אינו רואה פר ושעיר הנשרפין, והרואה פר ושעיר הנשרפין אינו רואה כ"ג כשהוא קורא ולא מפני שאינו רשאי אלא שהיתה הדרך רחוקה ומלאכת שניהן שוה כאחת: **גמ'** מדקתני באצטלית לבן משלו מכלל דקריאה לאו עבודה היא, וקתני אם רצה לקרות בבגדי בוץ קורא, שמעת מינה בגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן? דילמא שאני קריאה דצורך עבודה היא דאיבעיא לן בגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן או לא ניתנו ליהנות בהן, ת"ש לא היו ישנים בבגדי קודש שינה הוא דלא הא מיכל אכלי, דילמא שאני אכילה דצורך עבודה היא ד) כדתניא ואכלו אותם אשר כופר בהם מלמד שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרין; שינה הוא דלא הא הלוכי מהלכי, בדין הוא דהלוכי נמי לא

וסיפא

ויקרא ד
ויקרא טז
ישעיה א
במדבר כט
שמות כט

א) [בערוך ערך חרך גרס אמר רבא דשויה חרוכא איכא בינייהו] ב) [גי' סדר המשנה וירושלמי עומד ומקבל וקורא וכו'] ג) [עי' במשנה שבמשניות ובתי"ט] ד) פסחים נט. יבמות מ.

לצפונה של ירושלים · שכל מעשה חטאת בצפון: **אבית הדשן** · צריך שיקדים לשם דשן המזבח שיהא נקרא קודם לכן מקום "שפך הדשן" מכלל דלהנך קמא לא צריך: **רבי אליעזר בן יעקב הוא** · דאמר לא אשמועינן אלא שיהא מקומו מדרון שיהא דשנו משתפך: **ודילמא במקומו משופך הוא דפליגי**. ומודה רבי אליעזר בן יעקב שיקדים שם דשן אלא דבעי נמי מקומו משופך: "**השורף**" · המתעסק בצרכי שריפתן בגופן דכתיב אותם כגון המסייע בשעת שריפה והאי תנא אית ליה כרבי שמעון דאין מטמאין בגדים עד שיוצא בהן האור: **דשויה חרוכא** · דהוי ניתך הבשר ואפר מיהו לא הוו: לתנא קמא מטמאין עד שיעשו אפר "דאותם" קרינא ביה, לרבי אלעזר ברבי שמעון שויה חרוכה לא מטמא דלא "פר" מיקרי:

מתני' אמרו לו לכהן גדול וכו' · שאינו רשאי להתחיל בעבודה אחרת עד שהגיע שעיר למדבר שנאמר "ושלח את השעיר במדבר" ואחר כך "ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה": **דירכאות** · בני אדם עומדים מירושלים לצוק בכדי שיראה זה סימנו של זה ומניפין אותם הסמוכין למדבר בסודרין וזה הסמוך לו רואה ומניף גם הוא ורואה חבירו הסמוך לירושלים דירכאות בלע"ז רידר"גדש: **עד בית חדודו** · הוא ראש המדבר ושם נתקיים "ושלח את השעיר במדבר": **הולכין מיל** · כדאמרן לעיל (סו:) מיקרי ירושלים מלוין אותו עד סוכה הראשונה: **גמ' נעשית מצותו** · ומתחיל לקרות הפרשה:

הדרן עלך שני שעירי

בא לקרות · את הפרשה דילפינן ממלואים דאמרינן בפ"ק (דף ה:) מניין שאף מקרא פרשה מעכב וכו': **אם רצה לקרות בבגדי בוץ** · שהוא לבוש עכשיו שעבד בהן עבודת היום: **אצטלית** · לבוש כמין חלוק: **חזן הכנסת** · שמש: **בית הכנסת** · היה סמוך לעזרה בהר הבית: **ראש הכנסת** · על פיו נתקנין צרכי הכנסת מי מפטיר מי פורס על שמע מי עובר לפני התיבה: **ואך בעשור** · שבפרשת אמור אל הכהנים: **ואומר יותר ממה שקריתי וכו'** · בגמרא מפרש טעמא: **שבחומש הפקודים** · ספר וידבר שמתחיל במנין של ישראל, ופרשת פינחס בתוכו כפר ושם המוספין אמורין: **קורא על פה** · טעמא מפרש בגמרא: **על התורה** · ברכה של אחריה אשר נתן לנו וכו': **ועל העבודה** · רצה בעמך ישראל ותפלתם שעה ותרצה העבודה בדביר ביתך וכו' שאותך לבדך ביראה נעבוד: **ועל ההודאה** · מודים אנחנו לך עד הטוב לך להודות, על העבודה מברך בשביל העבודה שעבד, והודאה סמוכה לעבודה דכתיב "זובח תודה יכבדנני" (תהלים נ) אחר עבודה תודה והיא הודאה: **על מחילת העון** · מחול לעונותינו ביום הכפורים הזה וכו' עד מלך מוחל וסולח לעונותינו וכו': **על המקדש** · מתפלל על המקדש וחותם ברוך שבחר במקדש: **ועל הכהנים** · מתפלל על הכהנים וחותם ברוך שבחר בזרעו של אהרן וכן על ישראל: **ועל שאר התפלה** · מפרש בגמרא: **גמ' נתנו ליהנות** · נתן רשות ליהנות בהן בלא שעת עבודה: **שינה הוא דלא** · שמא יפיח:

במחנה לרבות אפילו חוץ למחנה אחת דלא תימא חוץ לג' מחנות כמו פרים הנשרפים בלאו קרא נגמר מחוץ למחנה דטומאת בגדים דדמו להדדי דתרוייהו לאו מכשירים נינהו ונראה לי דאי לא כתב במחנה הוה גמרינן מפרה דאף על גב דהאי מכשיר והאי לאו מכשיר הוא מכל מקום כיון דאידי ואידי בשחיטת חוץ איירי דכתיב גבי פרה והוציא אותה אל מחוץ למחנה ושחט אותה לפניו וגמרינן להו מהדדי ופרה גמרינן מפרים הנשרפין משריפתן ולא מטומאתן לשריפתן דמיא דאידי ואידי מכשיר הוא אבל לטומאתן לא דמיא כלל:

רבינו חננאל

ליה אל מחוץ למחנה מפני גמיר ביה ג"ש מפר כהן משיח. כדתניא ר' אליעזר אומר נאמר בו מחוץ למחנה כו'. ורבנן דמפקי אל מחוץ למחנה דחוץ לחומת עזרה [מטמא בגדים] תני היכא הוה שריף להו אמרינן שריף להו לצפון ירושלים חוץ לג' מחנות כדתניא כו'. אמר רבא מאן תנא דפליג על ר' יוסי הגלילי ר' אליעזר בן יעקב היא דתניא על שפך הדשן ישרף שיהא שם דשן שיקדים שם דשן. ר' אליעזר בן יעקב אומר שיהא מקומו משופך ידחי אביי ודילמא במקומו משופך פליגי ולאו דלא בעי ר' אליעזר בן יעקב על שפך הדשן משמ' מאן דאמר ניתך הבשר והחלב כהיתוך מים אין מטמא בגדים. החריכה נמי כמו היתוך הוא שהרי לא נותר בשר. ואינו מטמא בגדים. ומי שאמר משנעשו אפר החריכה אינה אפר ומטמא בגדים. אמרו לכ"ג הגיע שעיר למדבר כו'. אמר אביי ש"מ קא סבר ר' יהודה בית חדודו מדבר הוא. קמ"ל כיון שהגיע למדבר נעשה מצותו:

הדרן עלך שני שעירי

פ"ז בא לו כ"ג לקרות אם רוצה בבגדי בוץ קורא כו'. דייקינן ממתני' דקריאה לאו עבודה היא. ומדקרי בבגדי בוץ ש"מ דבגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן. ואע"ג דאסיקנא לשמעתא כי ניתנו ליהנות בהן דחי' דילמא שני קריאה דצורך עבודה היא הכי נמי דתנן שלא היו ישנים בבגדי קדש הא מיכל אכלי בהו. דילמא שני אכילה דאית בה כפרה כעבודה היא דתניא ואכלו אותם אשר כופר בהן מלמד כיון שהכהנים אוכלין אותם בעלין מתכפרין איכא דאמרי שינ' הוא דלא הא הילוך בהו שרי. והתנן אפילו הילוך אסיר

הגהות הב"ח

(א) מתני' ר' ישמעאל אומר והלא סימן אחר כו'. נ"ב ברייתא היא: (ב) מתני' וכהן גדול עומד ומקבל וקורא. נ"ב ס"א עומד וקורא: (ג) שם ועל המקדש (בפני עצמו) ועל ישראל (בפני עצמן) ועל הכהנים (בפני עצמן) ועל שאר התפלה כצ"ל ותיבות ועל ירושלים בפני עצמה נמחק ותיבות בפני עצמן מוקפין ונ"ב ס"א ועל הכהנים ועל ישראל ועל שאר התפלה:

הגהות הגר"א

[א] במשנה (ר' ישמעאל כו' עד כשלג ילבינו) תא"מ: [ב] גמ' (דקסבר ר' יהודה) תא"מ: [ג] במשנה ועל המקדש ועל הכהנים ועל ישראל בפני עצמן ועל שאר התפלה. כצ"ל:

סוטה מ:

[מגילה כד.]

גליון הש"ס

כתני' קורא על פה. עיין ברכינו יונה פ"א דברכות דף ז ע"ב:

[גי' ירו' שיהא נעשית כאחת]

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] מתני' על הכהנים בפ"ע ועל שאר התפלה. נ"ב עי' בברייתא לקמן דף ע' ע"א ת"ר על התורה וכו' ועי' תוי"ט ד"ה על התורה כו' ודו"ק:

תוספות ישנים

יד הוא כדאמרינן בפסחים בריש אלו דברים גבי סכין ובמסכת שקלים פרק התרומה (מ"ב) מוכח דהאי לשון של זהורית דהכא אין זה לשון זהורית שהיו קושרין במקדש בראש השעיר המשתלח לעיל בפרק טרף בקלפי (דף מא:) דקתני פרה ולשון של זהורית שבראש שעיר המשתלח באין מתרומת הלשכה כבש שעיר ולשון שבין קרניו באין משירי הלשכה א): **מלבין** ויודעין שנעשית מצותו. ואע"פ שהיה כמה פעמים מלבין קודם עשיית המצוה מ"מ סמוך לעשייתו היה מלבין: *)**כאן** דאמר מותרין דכתיב במדבר. ואע"פ דמעגלה ותרומת הדשן לא ילפי' לאו דבוה שני כתובים הבאים כאחד מ"מ איצטריך ליה במדבר דלא תילף ב) לאסור משום גזירה (שוה) שמא ולמ"ד אסורין הוי מצי למימר לעיל דהוה שלשה כתובים אלא דהיה מצי למיפרך כיון דאתא למ"ד כו' כדפריך במעילה פ' ולד חטאת (דף יח:) כדפרישית לעיל: **אכילת** חזיר ולבישת שעטנז כו'. וכן יש הרבה אפר פרה וכיסוי הדם וכיוצא בהן: **הקטירן** ס"ד אתו במגס מקטר להו. ומתקו רש"י כאן ובפסחים פרק תמיד נשחט (דף סה:) וכפ' שני דסוטה (דף טו.) גבי מנחה משום דקשיא ליה דכוותה תנינן סובה במנחות מעלהו ומקטירו בכלי שרת מעלהו ומקטירו בכפיים והכי פריך הכא והקטירו ס"ד וכי הוא מקטירן עכשיו והלא עודנו לבוש בגדי לבן ועליו עוד לקרות הפרשה ואח"כ יטבול וילבוש בגדי זהב לאילו ואיל העם ואח"כ יטבול להוציא כף ומחתה ויטבול שלישית למוספין ואימורי חטאת הללו כדאמרינן בפירקין דלקמן ובהמיד נשחט נמי פריך הקטירן ס"ד והלא בפסחא וביעות קאי וכן בשרין בזר והוא לא מקטר להו ורבינו יעקב היה רוצה לפרש הכא ובפסחים דגרס ליה וה"ק אתו במגס מקטיר להו דעל כרחין לא היה נוהגן במגס כדי לקדשן בם כי בשחיטה מקדשתן ולא דמי לכלי שרת דמנחות דכלי שרת מקדשם ומיהו הכיא דסוטה אין לייישב לפי דבריו דפריך ליה גבי מנחה על כן נראה לרבי דודאי הכי נמי הוי מצי לאקשויי במנחה בכל מקום שהוא אלא אחר שהקשה בסוטה אין לו לחזור להקשות בכל מקום ולספרים דגרסינן בסוטה מעלהו ומקטירו בכלי שרת ומולחו ונותנו על גבי האשים ג) ופריך וכי לפני המליחה מקטירו וזה היה ניחא לפי שיטת רש"י אבל יש ספרים דלא גרסינן הכי. מ"ר. וקשה לפי פירוש רבי דהכא ובפסחים למה הקשה אותו כיון שהקשה כן ופירש במקום אחד ונראה לי דלא קשיא מידי ושפיר גרסי' ליה דבכל דוכתא לא פריך הכי אלא במקום ששונה הסדר כגון הכא ששונה כל סדר יום הכפורים ואינו מחסר כלום משמע שכך היה הסדר שמותק במגס ומקטירן וכן בפסחים ששונה שם כל הסדר של פסחים כמו שהיה קרב א"כ משמע שכך הוא היה הסדר שמתק במגס והקטירן שם וכן ההיא דסוטה דקתני בהם בפרק שני (דף יד:) סדר מנחה [כיצד] אדם מביא מתוך ביתו כו' ולכך סבור דכך הוא הדין והסדר שמקטירן בכלי שרת אבל בהני דמנחות [אין שונה הסדר ולכך] ידע שהוא רוצה לומר שמעלהו בכפיים או במקידה של חרס והקטירו על גבי המזבח. כן נראה עיקר: **אלא** אימא להקטירן. ואין מקטירן עכשיו עד שהוא מקריב מוספין כדפירש"י עד כן הגיה ר"ת בסידור אתה כוננת קרבן והוציא חלבם והקטיר דגרס להקטיר לפי שעתה לא היה מקטירן עד אחר קריאת הפרשה והקרבת אילו ואיל העם ושמא לשון המשנה תפס לו הפייט כך: (ע"כ שייך לדף סז ע"ב) **בעורו** כעורו. דאיתקש עור הפר ואת כל בשרו דבריש' דקרא לקרבו ופרשו דכתיב בתריה: **במזרחה** של ירושלים. שכל מקום שאתה מוצא פני אינו אלא פני קדים שעומד כנגד המזרח ומזה כנגד פתחו של היכל שהוא במערב: (דף סה ע"ב) **רבי** אליעזר בן יעקב היא. דלא בעי שיהיה שם דשן ומ"מ גמר שלש מחנות ד) ושפך הדשן במקום שפיכת הדשן: **וקמ"ל** דקסבר רבי יהודה כיון שהגיע שעיר לראש המדבר נעשית מצותו. ולא היה קורא מיד הפרשה משמע להלכה דפליג ה) אתנא קמא דאמר לעיל (דף סז) כשהגיע שעיר למדבר מלבין ויודעין היו שנעשית מצותו וזהו כשהגיע [לצוק] שעד אותה שעה לא היה מלבין כדקאמר לעיל דילמא קדים ומלבין כו' זימנין דגמים ליה לרישיה כו' אלמא לא היה מלבין עד שעת דחיפה לגמרי ולפי שפי' התלמוד המשנה לעיל ו) לימא ליה לר' יהודה שהיו קושרין אותו תליו בסלע ותליו בין קרניו כיון שמלבין ז) היה מגיע למדבר: **פ"ז בא** לו כהן גדול לקרות כו'. הכא הותיל והפסיק עבודת היום וגם עשה עיקר עבודות כפרה יש לו לקרות ולברך על המחילה ועל סדר הברכות בירושלמי מנין לקרות הפרשה רבי אידי בשם רבי יוחנן ויעש מה תלמוד לומר כאשר צוה ה' מכאן לקריאת הפרשה: **אם** רצה לקרות בבגדי בוץ קורא. אבל בבגדי זהב אין לקרות שאין ללבוש בתחילה בגדי זהב אם לא לצורך עבודה ואמרינן לעיל בפרק הממונה (דף לב.) שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה וטעון שתהא טבילה סמוך לעבודה חשובה: **מכלל** דקריאה לאו עבודה היא. מדלא נעיק שימסרנה לציבור לכל הפחות ועוד דאצטלית אינו כתונת והלוק כפירוש רש"י אלא הוא כמו סדין להתעטף בה כמו אדרת שנער אינטלא דמילתא בסנהדרין ואיצטלא דפרסוה אמיתא וכן היה לבוש אינטלא בת מאה וכן טתנין לו כל ימות הרגל ולאיצטלתו וכן תרגם ירושלמי דויקח שם ויפת את השמלה משמע שהוא כעין סדין ולא חלוק וכתונת ולכהורה מבמע שאינו בגדי כהונה בזה הענין ולא כפי' רבותיו של רש"י בפי' לעיל בפ' הממונה (דף לה:) דכהן שעשתה לו אמו כתונת בת מאה מנה לובשה ועובד בה עבודת יחיד דהיינו מקרא פרשה באצטלית לבן משלו דהא פריש הכא שאינו כתונת וגם הקשה רש"י שם עליהם דלא קתני לא הכא ובלבד שימסרנה לציבור וגם הפייט שיסד את הכתונת סובר ח) שאינו בגדי כהונה ועוד דהא אמרינן מכלל דקריאה לאו עבודה היא ואי עבודה חשיבא ואפילו של יחיד לא הוה מקשה כאן כלום:

*) ע"כ שייך לדף סז ע"א

א) במשנה שלפנינו שם גי' אחרת ואין כ"י: ב) י"ג כמ"ד: ג) יש לפרש דפריך: ד) נ"ל מעל שפך: ה) נ"ל אר' אלעזר הקפר: ו) נ"ל לית: ז) נ"ל כשמגיע: ח) נ"ל שכן:

נושא/מבנה
מח' רבא ואביי בהבנת מח' התנאים ר' יוסי ור' אליעזר בן יעקב בפירוש הפסוק "אל שפך הדשן"

נושא
מי טייך בטומאת בגדים בשריפת החטאות

ויקרא טז:כו והמשלח את השעיר לעזאזל יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא אל המחנה

נושא
אין כהן ממשיך בעבודת היום עד שהמשתלח מגיע לקצה המדבר

נושא
כ"ג קורא פרשיות בתורה (הקטורת ויום) ומברך עליה ח' ברכות

נושא/מבנה
האם בגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן